

De zitting:

De commissie, bestaande uit mevrouw mr. M. J. Spieringhs, voorzitter, mevrouw R. Ramkisoen, psychiater-lid, en mevrouw L. Van den Assum, lid, heeft tijdens de hoorzitting op 4 maart 2023 gehoord:

Mevrouw [klaagster], klaagster, bijgestaan door de heer [pvp], patiëntenvertrouwenspersoon.

en tijdens de instelling:
de heer [zorgverantwoordelijke] en de heer [arts] als verweerders.

Mevrouw [klaagster] laat weten dat ze in haar jeugd veel trauma's heeft opgelopen en dat het snel met haar gaat. Haar armen en benen zijn reeds kapot gespoten en daarom moet ze opnieuw leren lopen.

Mevrouw [klaagster] vertelt dat ze sinds 17 mei 1977 door de psychiatrie wordt gestalkt en dat alles van haar gestolen wordt; Ook hier op deze locatie en zelfs uit een gesloten kamer. Bij haar opname op de [locatie] in Breda werd Cisordinol in haar spieren gespoten maar de ergste instelling was in Zeeland daar werd ze steeds in de isoleer gestopt. Men was daar gierig en sprak een dialect dat ze niet kon verstaan.

Verder zegt mevrouw [klaagster] dat ze veel verdriet heeft sinds haar tweede ex-man vermoord werd door de politie.

Gevraagd naar haar bereidheid om tabletten in te nemen zegt mevrouw [klaagster] dat ze haar de hele apotheek mogen geven maar haar armen kans moeten geven om te helen en haar moeten leren lopen. Als ze hoofdpijn heeft wil ze tabletten verder is ze nooit ziek geweest. Het depot is volgens haar opgedrongen door een groep verpleegkundigen die haar kamer binnenkwamen.

Mevrouw [klaagster] licht toe dat zij niet boos is maar wel verdrietig omdat ze haar trauma's aan niemand kwijt kan. Verder doet ze altijd haar eigen zin.

Mevrouw [klaagster] laat weten dat zij de hel heeft meegemaakt en nu in de onderwereld van Nederland leeft.

De heer [pvp] brengt naar voren dat mevrouw [klaagster] een lange geschiedenis heeft in de psychiatrie waarbij ze ook vaak dwangmedicatie heeft gehad. Zij heeft veel bezwaren tegen injecties.

Gezien het feit dat ze vaak bezwaar maakt tegen het depot dient geconcludeerd te worden dat het toedienen als verplichte zorg moet worden gezien. Die is toegepast zonder dat de wettelijke eisen zijn gevolgd. De heer [pvp] wijst er op dat ook in het behandelplan is te lezen dat mevrouw [klaagster] wisselend is in haar medewerking. Van verzet is niet slechts sprake indien er lichamelijke tegenwerking is maar ook met woorden kan verzet worden geuit. De Inspectie voor de Volksgezondheid heeft het standpunt ingenomen dat er bij twijfel door een wisselende opstelling er steeds gekozen moet worden voor het uitreiken van een artikel 8:9-besluit. Dit heeft een sterkere rechtspositie voor de betrokkene tot gevolg.

De heer [pvp] is van mening dat indien de medicatie inderdaad vrijwillig zou zijn, mevrouw [klaagster] ook voor tabletten zou mogen kiezen.

De heer [zorgverantwoordelijke] licht toe dat er nooit dwang is toegepast bij het aanbieden van medicatie. Mevrouw [klaagster] is wisselend in haar opstelling; soms weigert ze de medicatie, soms accepteert ze die zonder problemen en soms zegt ze pas ja als er later opnieuw en met meer uitleg wordt aangeboden. Het depot wordt door hemzelf toegediend omdat mevrouw [klaagster] dat als voorwaarde stelde.

Anders dan mevrouw [klaagster] zegt, is er nooit een groep aanwezig geweest bij de toediening. Het tweede depot werd door hem in aanwezigheid van 1 verpleegkundige gegeven; het derde werd door haar eerst geweigerd en nadat er overleg was geweest in aanwezigheid van haar dochter werd die de volgende dag gezet met haar volledige medewerking.

De toedieningen zelf zijn altijd in een coöperatieve, rustige sfeer toegediend met haar instemming. Wel kan ze dan achteraf soms bezwaren uiten.

De heer [zorgverantwoordelijke] wijst er op dat er juist alles aan gedaan wordt om dwang te voorkomen. De medicatie wordt zowel als het tabletten betreft als depots, aangeboden en indien ze op dat moment weigert, dan wordt de medicatie niet gegeven. Ook de keuze voor het middel paliperidon dat straks eens per half jaar kan worden toegediend, is ingegeven vanuit de gedachte dat er dan geen dwang nodig zal zijn.

Volgens de heer [zorgverantwoordelijke] maakt hij geen gebruik van de optie van verplichte zorg omdat dat alleen wettelijk mag indien er geen mogelijkheden zijn tot vrijwillige zorg. En die mogelijkheid is er juist wel steeds bij mevrouw [klaagster].

Gevraagd of de bijwerkingen van medicatie in tablet vorm anders zouden zijn dan in depotvorm, zegt de heer [zorgverantwoordelijke] dat die ongeveer hetzelfde zouden zijn. Tot slot wenst de heer [zorgverantwoordelijke] op te merken dat hij en mevrouw [klaagster] over het algemeen een goed contact hebben met elkaar.

De heer [arts] laat weten dat mevrouw [klaagster] een bijzonder vriendelijk en prettige persoon is in de periodes dat het goed met haar gaat. Hij wenst haar veel van die goede periodes toe.

Verder wenst hij te verklaren dat er geen dwang is toegepast bij het toedienen van medicatie aan mevrouw [klaagster].

Het oordeel van de commissie:

Op grond van de ingebrachte stukken zijnde het klaagschrift, de schriftelijk toelichting van de heer [pvp], het verweerschrift van de heer [zorgverantwoordelijke], onderdelen van het patiëntendossier en hetgeen betrokkenen ter zitting hebben ingebracht, overweegt de commissie als volgt.

Mevrouw [klaagster] is gediagnosticeerd met een stoornis binnen het schizofreniespectrum en andere psychische stoornissen. Hiervoor is ze reeds langdurig in behandeling bij GGZ-zorgaanbieders; ook binnen de kaders van verplichte zorg.

De commissie stelt op grond van de dossierstukken vast dat mevrouw [klaagster] op [dag] november 2023 in deze locatie werd opgenomen vanwege een psychotische ontregeling die onmiddellijke ernstig gevaar opleverde. Aansluitend aan een crisismaatregel en voortgezette crisismaatregel wordt mevrouw [klaagster] momenteel verzorgd op grond van een zorgmachtiging van [dag] december 2022.

Hierbij heeft de Rechtbank uitgesproken dat bepaalde vormen van verplichte zorg toegepast kunnen worden ter bestrijding van het nadeel dat haar stoornis veroorzaakt. Medicatie als Klachtzaak mevr. [klaagster] RKC 23-xxx

verplichte zorg is opgenomen in de zorgmachtiging. De klacht van mevrouw [klaagster] richt zich tegen de toedieningsvorm van medicatie, namelijk door depottoediening.

Kort samengevat wordt tijdens klaagster gesteld dat de toediening van depotmedicatie beoordeeld dient te worden als zijnde verplichte zorg omdat zij mondeling duidelijk kenbaar heeft gemaakt dat zij niet instemt met deze zorg. Door het afzien van deze kwalificatie is haar de wettelijke procedure en rechtsbescherming onthouden.

Zijdens de zorgverantwoordelijke wordt daarentegen gesteld dat er geen sprake is van verplichte zorg omdat de depotmedicatie alleen werd toegediend indien mevrouw [klaagster] die op vrijwillige basis accepteerde. Er is bewust gekozen om af te zien van verplichte zorg omdat er mogelijkheden werden gezien voor vrijwillige medewerking.

Om de bevoegdheid van de commissie en daarmee de ontvankelijkheid van de klacht te bepalen dient de commissie zich een oordeel te vormen omtrent deze stellingen.

Uit de verklaringen de beschikbare dossierinformatie stelt de commissie vast voor de periode waarop de klacht betrekking heeft dat mevrouw [klaagster] aangaande het depot op [dag] en op [dag] januari geen bezwaren heeft geuit. Althans hiervan is niet gebleken:

[dag] -01-2023

Mevrouw gesproken Ze is vandaag rustig en vriendelijk. Ze stemt nu ook in met paliperidon injectie mits ik het zelf toedien. Hierop 150mg paliperidon (xeplion) in m.deltoideus toegediend

Samenvatting BPO [dag] -01 -2023:

Sinds een week staan de psychotische belevingen minder op de voorgrond. Het beeld blijft echter nog erg wisselend. Mevrouw heeft een paliperidon (Xeplion) depot (oplaaddosis van 150 mg) vrijwillig geaccepteerd,

[dag]-01-2023

Mevrouw gesproken. Injectie paliperidon [Xeplion] 100mg toegediend in li deltoideus. Mevrouw werkt goed mee. Ze zegt wel dat de injectie enigszins pijnlijk is en dat ze na de vorige injectie langere tijd last had van haar bovenarm.

Vanaf [dag] februari (te beginnen met het contact met de patiëntenvertrouwenspersoon) worden er door mevrouw [klaagster] bezwaren geuit tegen het (derde) depot dat gepland stond voor [dag] februari.

[dag]-02-2023 Tel van PVP [pvp]. Mevrouw heeft met hem contact genomen om te melden dat ze geen injecties meer wil.

[dag]-02-2023. Mw. komt rond 03.00u uit bed, zegt geen slaap meer te hebben en wil morgen ook geen injectie.

Samenvatting BPO [dag]-02-2023:

(...). Eigenlijk had ze afgelopen dinsdag opnieuw een paliperidon (Xeplion) injectie moeten krijgen, maar die heeft ze geweigerd. Ze zei geen injectie meer te willen en heeft hierover

zelfs contactgenomen met de PVP. Later zei ze toch een injectie te willen, maar toen die concreet werd aangeboden weigerde ze opnieuw.

[dag]-02-2023. Gisteren vriendelijk tot depot werd aangeboden. Weigerde dit stellig. Hierop Penfluridol voorgesteld en ingenomen.

[dag]-02-2023. ZAG; mevrouw, dochter [naam] (.....) We merken dat mevrouw al licht ontregelde tegen het eind van het laatste paliperidondepot, maar dat het verder bergafwaarts gaat sinds ze afgelopen dinsdag de volgende depottoediening weigerde.

{dag}-02-2023. Collega is vanochtend bij mw binnen gestapt om het depot aan te bieden. Mw zegt dit in eerste instantie niet te willen en uit hier psychotische belevingen bij. Uiteindelijk heeft collega uitleg gegeven over het depot en gaat mw toch akkoord. Mw heeft eerst verdovende geld op haar arm aangebracht gekregen en dr. [zorgverantwoordelijke] heeft daarna om 11.30 uur het depot xeplion 150mg toegediend.

[dag]-02-2023, 21:06

Na gesprek met verpleegkundige stemt mevrouw alsnog in met toediening van paliperidon (Xeplion), mits [zorgverantwoordelijke] het persoonlijk toedient.

Uit bovenstaande weergave van het feitelijk verloop tezamen met de verklaringen ter zitting, komt de commissie tot de conclusie dat er slechts aangaande het depot gepland op [dag] februari relevante bezwaren zijn geuit door klaagster en dat de zorgverantwoordelijke deze heeft gehonoreerd door het depot wel herhaaldelijk aan te bieden doch af te zien van toediening. Pas nadat er overeenstemming werd bereikt met mevrouw [klaagster] is er (op [dag] februari) depotmedicatie toegediend.

Dit leidt de commissie tot het oordeel dat de depotmedicatie in de periode waar de klacht betrekking op heeft, niet als verplichte zorg kan worden betiteld.

De commissie is slechts bevoegd te oordelen over de klachtgronden genoemd in artikel 10:3 Wvvgz aangaande verplichte zorg.

De uitspraak van de commissie zal daarom in lijn met artikel 12.3 uit haar reglement komen tot een niet-ontvankelijkverklaring.

De commissie hecht er aan om hierbij op te merken dat de zorgverantwoordelijke bij iedere nieuwe toediening opnieuw dient te toetsen of er sprake is van vrijwillige medewerking dan wel van verzet en dus verplichte zorg. De wettelijke waarborgen betreffende de zorgvuldigheid en de rechtspositie van klaagster zijn, zoals de patiëntenvertrouwenspersoon terecht heeft ingebracht, hierbij in het geding.

De beslissing:

De klacht van mevrouw [klaagster] van [dag] februari 2023 is niet ontvankelijk.

Datum uitspraak : Tilburg, 4 maart 2023